

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Van 'verstoten kind' tot belijdende kerk : de Remonstrantse Broederschap tussen 1850 en 1940

Barnard, T.R.

Citation

Barnard, T. R. (2006, May 24). *Van 'verstoten kind' tot belijdende kerk : de Remonstrantse Broederschap tussen 1850 en 1940*. Uitgeverij De Bataafsche Leeuw, Amsterdam. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/4407>

Version: Corrected Publisher's Version

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/4407>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

STELLINGEN

BEHORENDE BIJ HET PROEFSCHRIFT

Van ‘verstoten kind’ tot belijdende kerk
De Remonstrantse Broederschap tussen 1850 en 1940

te verdedigen aan de Universiteit Leiden,
op woensdag 24 mei 2006,
klokke 14.15 uur

door

Tjaard Barnard

I

De overgang tot het modernisme, zoals die tussen 1872 en 1879 vorm heeft gekregen in de verplaatsing van het Seminarium der Remonstranten, de toelating van groepen hervormden als nieuwe remonstrantse gemeenten en de vaststelling van een nieuw Algemeen Reglement, is het belangrijkste keerpunt in de geschiedenis van de Remonstrantse Broederschap.

II

De Remonstrantse Broederschap is vanaf de opkomst van het modernisme in haar kring bewust op ‘proselietenjacht’.

III

Vanaf 1900 is de Remonstrantse Broederschap een vrijzinnige partijkerk.

IV

In het tweede kwart van de twintigste eeuw wordt de Remonstrantse Broederschap een belijdende kerk.

V

De beslissing van de Synode van Assen van de Gereformeerde Kerken in Nederland om de predikant dr. J.G. Geelkerken en enige kerkenraadsleden van de Gereformeerde Kerk van Amsterdam Zuid af te zetten betekent het eind van het doleantiekerkrecht en maakt daarmee de rechtvaardiging van de Doleantie problematisch.

Tjaard Barnard, ‘De wissel verlegd. Over het gereformeerde kerkrecht rond de kwestie-Geelkerken’ in G. Harinck ed., *De kwestie-Geelkerken. Een terugblik na 75 jaar*, Ad Chartas-reeks 5, Barneveld 2001, 147-159.

VI

In tegenstelling tot de proponent binnen de Protestantse Kerk in Nederland is de remonstrantse proponent reeds ambtsdrager. Derhalve dient de handoplegging bij zijn of haar bevestiging tot proponent plaats te vinden.

Tjaard Barnard, 'Hij voert de titel van Eerwaarde. Het proponentchap der Remonstrantse Broederschap vanaf 1850 tot heden' in C.E. Brons-Alberti e.a. ed., *Kerkhistorische Studiën. Uitgegeven ter gelegenheid van het 95-jarig bestaan van het Kerkhistorisch Gezelschap S.S.S.*, Leiden 1996, 193-203.

VII

Veel Nederlandse inleidingen in de liturgiek besteden ten onrechte weinig aandacht aan de geschiedenis van de liturgie en haar uitdrukkingvormen in de periode vanaf de Reformatie tot het opkomen van de liturgische beweging. Een vooringenomenheid ten aanzien van de gewenste liturgische vormen kan deze lacune verklaren.

VIII

In de proloog van het Evangelie naar Lucas functioneert Johannes de Doper als Johannes de Profet.

IX

Bij een nieuwe hervorming van de spelling van het Nederlands dient kerkenraad weer kerkeraad te worden. Kerkenraad is even onzinnig als Koninginnendag.

X

In rouwadvertenties staat regelmatig niet de overledene maar de ondertekenaar centraal. Dit blijkt uit het gebruik van bedrijfslogo's en academische en/of adellijke titels van de ondertekenaars.

Cf. R.E. van Ditzhuyzen en A. Groskamp-ten Have, *Hoe hoort het eigenlijk*, Haarlem 1999²³, 238.

XI

De vermelding: 'Dit is een goed scrabblewoord' gaat meestal voorbij aan het feit dat woorden langer dan 15 letters te groot zijn voor het speelbord van het gelijknamige spel.

Cf. Ward op den Bouw in *NRC Handelsblad*, 7 juli 2003, Sport, p. 13: 'Leipheimer had het zitbeenknobbelbeentje in zijn linkerbil gebroken. Schitterend als scrabblewoord, funest als blessure'.

XII

De naam 'Protestantse Kerk in Nederland' en de aanduiding van haar gemeenten als 'Protestantse Gemeente te ...' en haar predikanten als 'protestants predikant' tonen opvallend weinig respect voor de breedte van het Nederlandse protestantisme.